

(ياسى 1 - بەتتە)

اۆتونومىيالى رايونىنىڭ كادرلار جىنالىسىن اشىپ، باس شۇجى شي جىنپىڭنىڭ شىنچياڭدى كوزەن كەشىرگەندەگى ماڭىز-دى ۋىسوزنىڭ رۇخىن جەتكىزدى، ۋىرەندى، داپەكتىلەندىر-دى؛ اۆتونومىيالى رايونىدىق خالىق ۋكىمەنتىنىڭ پارتىيا باشىد-لىقىنىڭ گرۇپپىياسى، اۆتونومىيالى رايونىدىق خالىق قۇرلىتابى تۇ-راقتى كومىتەتنىڭ پارتىيا باشلىقى گرۇپپىياسى، اۆتونومىيالى رايونىدىق سايباسى كەڭەستىڭ پارتىيا باشلىقى گرۇپپىياسى، شىنچياڭ ۋەندىرىس - قۇرلىس يىڭئۇانىنىڭ پارتكۆمى سياقتىلار دا دەرەۋ تۇرلىشە فورماداعى ۋىرەنۋدى، داپەكتىد-لەندىرۋدى ۋىمېداستىرىپ ورىستەتتى، كۇش سالا وتىرىپ، شىكەرەلىي ۋىرەنۋگە، ەكچەي - نەكچەبىلى زەرەتئۆگە شىن قىلاسىپەن شىنايى كۇش سالدى، رۇخىن جەتە ۋىرەنۋ جاعىد-دا ناقتى شارا قولداندى، نامىز ۋەماننى ئۇسىندى. اۆتونومىيا-لى رايونىدىق پارتكومنىڭ باستاماشلىقىدىن، تىياشان الاپىند-دا، قالاتار مەن اۋىل - قىستاقئاردا، تۇان - الاڭغارى مەن مال شارۋاشلىق ۋىغىرلەرنىدە، مالىلەر مەن الەۋمەتتىك اۋماقتىقاردا... ۋار ۇلت كىادىر - بۇقاراسى ۋىرەنۋ، وي جۇڭرتۇ، اماليياتنا اېڭىلەۋ، ئۇسىنۇ بارىسىندا باس شۇجى شي جىنپىڭنىڭ ماڭىزدى ۋىسوزىنىڭ، ماڭىزدى نۇسقاۋىنىڭ يىدەيالىق اقىل - پاراساتى مەن رۇخانىي كۇش - قۇلتىن ۇز-دىكىسىز قابىلدادى.

”باس شۇجىدىڭ شىنچياڭدى كوزدەن كەشىرگەندەگى ماڭىزدى ۋىسوزىنىڭ، ماڭىزدى نۇسقاۋىنىڭ رۇخىن ۋىرەنۋ، ۋگىستەۋ داپەكتىلەندىرۇ — اۆتونومىيالى رايونىدىق پارتكوم-نىڭ قىزمەتتەرىنىدەگى ماڭىزدىلىك ماڭىزدىسى“، اۆتونومىيالى رايونىدىق پارتكوم وسلاي تالاپ قويىپ، وسلاي ونەنگە كورسەتتى، ارنايى 3 رەتكە ۋېولىپ ارناۋلى تاقىرىپتىق ۋىرەنۋ ۋىجىلىسىن وتكىزىپ، ونان ارى شىكەرەلىي ۋىرەند-دى، تەرەڭ ئۇسىندى، مۇقيات داپەكتىلەندىردى. سونمەن بىرگە، ولكە دارەجەلى باشىى كادىرلار بايتىلدەپقەن ۋىىر قامادىلدىمەن ۋىرەنىپ، ۋىىر ساتى تەرەڭ ۋىرەنىپ، ۋىىر رەنۋگە باستاۋ، ۋىرەنۋگە جەتەكتەۋ، ۋىرەنۋگە جەبەۋ رول-دارىن تولىق ساۋلەلەندىردى، جوعارى ارقىلى تومەنگە باس-تاماشى بولىپ، بۇكىل رايوندى جوعارىدان تومەنگە دەپىن باس شۇجىدىڭ شىنچياڭدى كوزدەن كەشىرگەندەگى ماڭىز-دى ۋىسوزى، ماڭىزدى نۇسقاۋى رۇخىنىڭ باي مازمۇنى مەن رۇخانىي ۋەماننى ۋەمال يىگەرۋگە جەتەكتەدى.

الدىڭعى مەرزىمىدەگى كەڭ كۆلەمدە ۋىرەنۋ، ۋگىستەۋ، تەرەڭ ئۇسىنۇ نەگىزىندە 9 - ايدىڭ 2 - كۈنىنىن 3 - كۈند-نە دەپىن، اۆتونومىيالى رايون ولكە دارەجەلى باششىلاردىڭ جانە ايماق، مەڭگەرەمە دارەجەلى نەگىزگى جاۋابىتى جولدام-تاردىڭ باس شۇجى شي جىنپىڭنىڭ شىنچياڭدى كوزدەن كە-شىرگەندەگى ماڭىزدى ۋىسوزىنىڭ رۇخىن ۋىرەنۋ، داپەكتىد-لەندىرۋ جوينىدەگى ارناۋلى تاقىرىپتىق زەرەتئۆ - تالقى كۇرسىن وتكىزدى. وسى رەتكى زەرەتئۆ - تالقى كۇرسى اۋ-تونومىيالى رايونىدىق پارتكومنىڭ باس شۇجىدىڭ ماڭىزدى

(ياسى 1 - بەتتە)

شەتەلدەن 10 ۇلكەن اۋماق قۇردى، 2021 - جىلى ورتا ازىيا-داعى، رەسەيدىگى ساتىلمى سومامى ۋىىر مىللىيارد يۇاننان اسىپ، سان - يىدنىڭ خالىقارالاۋى اياق السىنن زور كۇشپەن لىڭگەرەلىتتى.

”شىنچياڭدى تىياناتاق ەتەپ، باتىس سولتۇستىكى بەتكە الىپ، ورتا ازىيانى شارپىدى“، سان - ي باتىس سولتۇستىك اۋىر نەىر،كاسىپنىڭ دامۇداعى ورنىن تۇرقاتىندىرۋىن تۇسىنە سالغۇز، جىبەك جولى ەكونومىيالىق بىلدەۋىنىڭ وزەكتى رايونى بولغان شىنچياڭنىڭ باسپىدەي مەن ورايىن اناعۇرلىم تۇسىنە لاسىز.

”بىر پورتتىڭ“ وزەكتى رايون قۇرىلىسىندا وزگەشە جاپىلىق باسپىدىققا، ازىر سوز دامۇ كومەسكى كۇشئە جانە ايرىققا كەڭ دامۇ بولاشاغىنا يە كەندەيىگىدە، وزەكتى رايون قۇرىلىسىنا جەتەكىشىلىك ەتە الاىنن نەگىزگى شارت - جاعداي مەن بەرىك نەگىز ازىرلەنگەندىگىدە كۇمان جوق. 6 جىلدان بەرى، ”بىر پورت“ يۇقۇتتىق تۇعىردى جانە قالا اكىمشلىك ستەرىي ساپكەستى قۇرىلمىلار قۇرىلىسىن تۇتقا ەتەپ، جىيىنى 30 مىللىيارد 400 مىللىيون يۇان قارجى قوسىپ، ۋىىر توپ بەلگى سىياتى، تەرەك بولا الاىنن نىساندار مەن اشىق تىپتىگى يۇقۇتتىق تۇعىرلاردى سومداپ، ۋىغىر شىئەد-دەگى قالا اكىمشلىك ستەرىي ساپكەستى نەگىزدىك قۇرىلمە-لار قۇرىلىسىن اناعۇرلىم كەمەلدەندىردى.

الايدا، تىلىشىلەر تىلىشىلىك سۇجىياتان ”بىر پورتتى“ دامىتۇ بارىسىندا ۋالى دە نەققۇرايدى قاراۋعا بولمايتىن بو-گەتتىك فاكورلاردىڭ ساققالىپ وتىىرعاندىغىن بايقادى. ۇقساس قۇرلىقتىق پورت تىيىنىدەگى قالا ۇچپىڭ، شي - ان جانە لانچۇۋ سىياقتى باتىس بولىكتەگى قالاتارمەن سالىستىر-عاندا، ”بىر پورتتا“ ۋالى كۇنگە دەپىن ناقتى تۇلعالىق باقتا رايونى قۇرىلماعان، ۇزىمچى خالىقارالق قۇرلىقتىق پورت اۋماعىن باسقارۇ كومىتەتى كەڭەسۇ، ساپكەستىرۇ قۇ-رىلمىي عانا بولغاندىقتان، قولىنداعى قارجى، سايبامات سىياقتى قازىناسى شەكتى بولسى، سىرتپەن ساپكەستىرۇ نەمە-سە بايلىقتى ۋىىر تۇتاس ورنالاستىرۇ جاققازىندا قىيىنشىلىق ساققالىپ وتىر، ”بىر پورت“ لىكەرەلىي دامۇدىڭ قاتتى بولشەك تىرەكتىن شۇمىل بەكەمدەۋدى قاچىت ەتەدى. ماسەلەنى باعدار دىتۇگە تاياندى بولساق، قىيىنشىلىقتان گورى، ۋادىس - امالدىڭ كوبرەك بولغانىنىدا داۋ جوق. ۇزىمچى خالىقارالق قۇرلىقتىق پورت اۋماعىن دامىتۇعا قىزمەت وتەشۇ ورتالىغىنىڭ ورنىباسار مەڭگەرۇشىى جۇڭ خىجۇا

شكەرەلىي ۋىرەنىپ، جەتە ۋەغىنىپ، ۋگىستەۋ، داپەكتىلەندىرۇ قىزۇ ورلەۋىن قالپىتاستىردى

ۋىسوزنىڭ، ماڭىزدى نۇسقاۋىنىڭ رۇخىن ۋىرەنۋدى، ۋگىست-تەۋدى، داپەكتىلەندىرۋدى تىياناتقىندىرۇداعى ۋىىر قىدىرۇ شارالارىنداعى ماڭىزدى بۇىن.

تانىم تالقى بارىسىندا تەرەڭدەدى، ورتاق تانىم پىكىر اۋىسۇ بارىسىندا ۋىيستى. مەكەمە - ورنىداردىڭ، اىپاقتار-دىڭ، وپىلىستاردىڭ، قالاتاردىڭ پارتىيا ۋىمېدارى اۆتونومىيا-لى رايونىدىق پارتكومنىڭ ورنالاستىرۇ بويىنشا، ارناۋلى تا-قىرىپتاعى ۋىمېدىق تۇرمىس ۋىجىلىسىن اشۇ، نەگىزگى تاقى-رىپتىق پارتىيا كۇنى قىمىلىن ورىستەتەۋ سىياقتى ادىستەرەمەن ۇشتاستىرىپ توپتىق ۋىرەنۋ وتكىزدى. كوپىشلىك قايتا - قايتا تۇسىنگىن سويلەۋ، اسەرىن ايتۇ، پىكىر اۋىستىرۇ بارد-سىنىدا باس شۇجىدىڭ جاڭا داۋىردەگى پارتىيانىڭ شىنچياڭدى جونگە ساۋۇ جالبى جوباسىن تولقى، دالمە - ۋمال داپەكتىلەندىرۇ، كورىكتى شىنچياڭ قۇرۇعا دەگەن شىن قىلاستى ۋىمىتىن تەرەڭ سەزىندى.

”اۆتونومىيالى رايونىدىق پارتكومنىڭ ورنالاستىرۇ بو-يىنشا، جاپپاي جۇبەلى ۋىرەنۋ، ۋىس جۇزىندىكپەن بايلانسى-تىرىپ ۋىرەنۋ، دانەكەرىن بايىتىپ ۋىرەنۋ ارقىلى باس شۇجىدىڭ شىنچياڭدى كوزدەن كەشىرگەندەگى ماڭىزدى ۋىسوزنىڭ، ماڭىزدى نۇسقاۋىنىڭ رۇخىنىڭ وزەكتى ۋەماننى قالاتا يىگەرۇ جانە ئۇسىنۇ جوينىنەن ۋىمىز اناعۇرلىم ايقىن-دالا تۇستى.

”ۋىرەنگەن سايىن مازمۇنىنىڭ دارىقان دا شۇرايلى ەكەندىگىن سەزىندىك، ۋىرەنگەن سايىن جەتەرسىزدىگىمىز-دىڭ بار ەكەندىگىن سەزىندىك“.

قالىڭ پارتىيالى كادىرلار مىنناتى ۋىىلدىردى: ۋىسوز جوق، بۇلىجىماستان قايتا - قايتا ۋىرەنگەندە، تۇسىنگەندە، قايتا - قايتا زەرەتتەپ وقعداندا، وي جۇڭرىكتەكدە عانا شىن مانىندە باس شۇجىدىڭ شىنچياڭدى كوزدەن كەشىرگەندە-گى ماڭىزدى ۋىسوزنىڭ، ماڭىزدى نۇسقاۋىنىڭ رۇخىن كو-ىڭلىگە ۇيالاتىپ، قانغا ەسكىرىپ، كوكەيگە توقۇعا بولادى.

تاسىلدە جاڭالق اشىپ، كەڭ كۆلەمدە ۋگىستەدى

ۋىرەنۋدىڭ، ۋگىستەۋدىڭ، داپەكتىلەندىرۇدىڭ تەرەڭ-دەۋىن، جۇرەككە ۇيالاۋىن، ناقىلتانۇىن ۇزدىكىسىز لىكەرد-لەتۇ ۇشنى، ۋىسوز جوق، بۇقارالق لۇشىيانمەن ويداعىداي ۋجۇرۇ كەرەك.

وسى كۇندەردە، رايونىمىزداعى جەىر - جەىر بۇقارلا قۇانا قارىسى الاىنن ادىستىر ارقىلى كوپ فورمادا، كوپ ساتىد-دا ۋىىر قىدىرۇ ۋگىستەۋ، تۇسىندىرۇ قىمىلىن ورىستەتىپ، باس شۇجىدىڭ شىنچياڭدى كوزدەن كەشىرگەندەگى ماڭىز-دى ۋىسوزنىڭ، ماڭىزدى نۇسقاۋىنىڭ رۇخىن سان مىڭ وتىبا-

سىنا، اتىز باسىنا، ەگىنچايلارعا جەتكىزىپ، ۋار ۇلت بۇقارا-

سىنىڭ كوكەيىنە تەرەڭ نامىر تارتىردى.

قارامايلى قالاسى جاپىرامۇيالى رايونى (قارامايلى جوعا-رى، جاڭا تەخنىكالىق كاسىپ سالالارىن اشۇ رايونى) ئۇرلى بۇقارالق تارىپە الەۋمەتتىك بايلىغىن ۋىىر تۇتاس جوسىيار-لاپ، ساپاللاندىرىپ، ”ۇشقىن پىسقىتاۋ بولمەسى“، ”تىڭپىڭ تىلەك توعىستىرۇ“، ”خالىق تۇرمىسى شىاچاناسى“ سىياقتى جاڭا داۋىردە وركەنبەتتى اماليياتتا اېڭىلەۋ ورتالىقتارىن تۇلعالاپ، نەگىزگى تاقىرىپتىق ۇگت لەكسىيا قىمىلىن ۋاداپە-لاندىرار ورىستەتتى.

”ۇگت لەكسىيانى دەن قويا تىغىداغىنانا كەيىن، باس شۇجىدىڭ شىنچياڭدى كوزدەن كەشىرگەندەگى ماڭىزدى ۋىسوزنىڭ، ماڭىزدى نۇسقاۋىنىڭ رۇمى جوينىدە اناعۇرلىم تەرەڭ تۇسىنككە جانە اسەرىگە يە بولدىم .“ جىيىلۇڭ قالاتاش-مى ۋەمالسى تىيانيۋان الەۋمەتتىك اۋماعىنىڭ زەينەتكە شىققان كادىرى سۇلكە پەيىجۇن بلاي دەدى: ”زەينەتكە شىققان ساقا كادىر رەتىدە، مەن الەۋمەتتىك اۋماقتا قالغان قايراتىمدى تىنباي جۇسپامىن، ەستىگەن ۇگت لەكسىيا مازمۇنىن قاسمە-داعى ۋاربىر ادامعا ايتىپ بەرمەن“.

الئاقى قالاسى بابالباعاي اۋىلى دومبىرا ۇگىت لەكسىيا شاعىن اتارەتى باس شۇجىدىڭ شىنچياڭدى كوزدەن كەشىر-گەندەگى ماڭىزدى ۋىسوزنىڭ، ماڭىزدى نۇسقاۋىنىڭ رۇخىن دومبىرا انىمەن جەتكىزدى، مالشى اۋقان چوكەن مۇنى سۇ-پىنە تىغىدادى.

”مۇنداي ۇگىت لەكسىيانى ۋىىز تۇسىنە الامىز ۋارى ۇناتىپ تىغىدايمىز“. اۋقان بلاي دەدى: ”باس شۇجىدىڭ كويىڭ بولۇنىڭ، قاقمورلىق جاساۋنىڭ ارقاسىندا، اۋىلدە-مىزدىڭ وسى بىرىنەشە جىلدىاعى وزگەرىسى وراسان زور بولدى، مالشىلاردىڭ تۇرمىسى بارعان سايىن جاقساردى. وسى رەت باس شۇجى شىنچياڭعا كەلگەندە، مەن شىن جۇ-رەگەممەن قاتتى قۇاندىم“.

اسماقتاتا ان شىرقاپ، بۇرالا يىگە باستى. شاپار اۋدانى ۋىڭمەيلى قالاتشى ەرىكتىلەر قىزمەت وتەۋ اتارەتىن ۋىمېداستە-رىپ، ان - ۋىي نومەرلەرىن باس شۇجىدىڭ شىنچياڭدى كوزدەن كەشىرگەندەگى ماڭىزدى ۋىسوزنىڭ، ماڭىزدى نۇسقاۋى-نىڭ رۇخانىي مانىمەن، مازمۇنىمەن ۇشتاستىرىپ، ادەببەيت - كوركەمەنەرە جاساپماىز دەدى كونسەرتىن قويدى.

”ۋاربىر ۋىومەردىڭ مازمۇنى باي ەكەن، ۋيا وتانغا ماداق ايتىپ، پارتىيانى جىراۋ، ۋيا بۇقارانىڭ باقتى تۇرۇم-سىن بەينەلەۋ، ۋيا ۇلتتىق ەرەكتىلىككە يە مادەنىيەتتى اېگە-لەمۇ بولدى“. ۋىڭمەيلى قالاتشىنىڭ تۇرىغىنى پىتانگۇل ۋىبالل مۇنى ۋالىسىن - ۋالى القادى: ”جاندى دا جالىندى، ۋماند-دى دە ۋىساندى ۇگىت لەكسىيانى“ كوركەن سايىن كوركىڭ

دى، سونداي - اق 2020 - جىلى مەملىكەتتىك كەڭەستىڭ بەكىتە-پە جاۋاپ قايتارىپ، قۇرۇعا قوسۇلىنا قول جەتكىزدى. شەكارا اتتاعان ەلەكتروندى ساۋدا كەشەندى سىناق اۋماعى سىياقتى ەرەكشە اۋماق جانە تۇعىر قۇرىلمىسى ۋىغىر-دىڭ اشىق ەكونومىكاسىن دامىتۇدى لىكەرەلەتۋەدەگى ماڭىز-دى دانەكەر. سوغىى جىلدارى، ”بىر پورت“ جۇبەللىنەنگەن تۇعىر يۇقۇتتىن كەمەلدەندىرۋدى ارقاۋ ەتىپ، تۇرلەرى تولقى، كاسىپ سالاسىنىڭ دامۇىن جەبەپتىن يۇقۇتتىق تۇعىر-لاردى زور كۇشپەن قۇردى.

جۇڭ خىجۇا تانىستىرىپ بلاي دەدى: قازىر ”بىر پورتتىڭ“ باجسىز يۇمىداز قوبىماسى، ەت تولەرىن شەكارا-رادان كىرگىزەتىن اتتاعانلار شەكارا وتكەلى رۇقساقتا يە-بولدى ۋارى نىسكە قوسىلدى، ۇزىمچى خالىقارالق قۇرلىق-تىق پورتتىنىڭ شارتتى ئومومى ر«جۇڭخۇا خالىق رەسپۇبلىكا-سى شەكارا وتكەلەردىنىڭ جانە قاتىستى جەرلەردىنىڭ شارتتى نومىرىننە» جانە UN/LOCODE خالىقارالق ولشەمىنە ەن-گىزىلىپ، خالىقارالق قۇرلىقتىق پورتتىنىڭ خالىقارالق ساۋدا جانە تاسىھال سىستەرىن ورىستەتۇنە سارا جول اشلىدى.

تۇعىر يۇقۇتتىان قاراغاندا، ەركىن ساۋدا سىناق رايونى ەلمىزىڭ قازىرگى ەسىك اشۇ دارەجەسى ەڭ جوعارى، ۋىغىردىڭ اشىق ەكونومىكاسىنىڭ دامۇىن لىكەرەلەتۇ قۇتاي ەڭ كۇشى بولغان تۇعىر سانالادى. قازىر بۇكىل مەملىكەتتە-تە رۇقسات ەتىلگەن ەركىن ساۋدا سىناق رايونىنان 2۱ى بار، شىنچياڭ ەلمىزىدىڭ باتىسقا ەسىك اشۇداعى ماڭىزدى تەرە-زەسى جانە جىبەك جولى ەكونومىيالىق بىلدەۋىنىڭ وزەكتى رايونى بولغانىمەن، ەركىن ساۋدا سىناق رايونى بولپ بەكە-تىلىكەن جوق، بۇل دا ”بىر پورتتىڭ“ كەلەسى قاماداما كۇش سالاتىن باغىتى سانالادى.

كەدەن ەرەكشە باقلاپ - باسقارتىن اۋماق تا ەلمىز-تۇغىرى، قازىر شىنچياڭدا كەدەن ەرەكشە باقلاپ - باسقارا-

داپەكتىلەندىرۇ قىزۇ ورلەۋىن قالپىتاستىردى

كەلە بەرەدى ەكەن“.

ۋارقايسى سالا، جۇبەنىڭ ۇگىت تاراۋلارىنداعى ۇگىت لەكسىيا جاساۋعا اۋىس، ۇگىت لەكسىيا جاساي بىلىننە، ۇگىت لەكسىيا جاساۋعا شەبەر ”ۇگىت لەكسىيا تىرەكتىلەرى“ ۇز ارتقىشىلىقتارىن تولقى ساۋلەلەندىرىپ، ۇگىت لەكسىيا اتە-رەتىن ۋىمېداستىرىپ، تۇرلىشە كاسىپ، تۇرلىشە سالا، تۇرلىشە قاۋىمغا باغىتتالغان ۇگىت لەكسىيا ئاساسلىن بايە-تىپ، كەڭەيتىپ، باس شۇجىدىڭ شىنچياڭدى كوزدەن كەشىرگەندەگى ماڭىزدى ۋىسوزى، ماڭىزدى نۇسقاۋى رۇخىنىڭ شىنچياڭنىڭ بايتاقى دالاسىندا تىياناتقانىپ، تامىر تارتۇتىنا شىنايى كەپىلدىك ەتتى.

ۋىرەنۇ ارقىلى قولدانۇدى جەبەپ، بىرقىشلىقپەن سىكەرلىك كورسەتتى

قاشلىقتى قانىق بىلسەڭ، ارەكتەڭ سونشالىقتى تاباتە-دى بولادى. ۋىرەنۋدى تەرەگىدەتكەن سايىن، ۋىرەنۋدى، وي جۇڭرتۇدى، قولدانۇدى ساپاقتاستىرۇدى، تانمەدى، سەنمەدى، ارەكتەتتى بىرلىككە كەلتىرۋدى كۇشپتە ۋتۇشۇ كەرەك.

وي جۇڭرتىپ، ۋىس جۇزىندىكپەن بايىلانستىرىپ، وزدەرىمەن بايىلانستىردى، قىزمەت جاۋاپكەرشىلىگەممەن بايە-لانستىردى، تىيانشان ۇلاندارى باس شۇجىگە دەگەن قۇرمەت سۇبسىپىندىشىلكەتىرىن، ەللىس ايتۇ كويىلدەرىن كو-رىكتى شىنچياڭ قۇرۇعا ات سالىسۇداعى وراسان زور نىتىماغا جانە قۇدىرەتتى قوزغاشۇ كۇشكە اينالدىردى.

الەۋمەتتىك اۋماق — ۇلتتاردىڭ ارالاسانتىن، دىشتەسە-تىن، توعىساتىن ۇلكەن شامئىراعى. ۇزىرمچى قالاسى كۇيۇانتىياڭ الەۋمەتتىك اۋماعى باستان - اياق ۇلتتار نىتىمبا-غىن ەڭ ماڭىزدى بۇقارالىق قىزمەت ەتتى، ۋار ۇلت بۇقارا-سى وسى ارادا بىرگە تۇرىپ، بىرگە ۋىرەنىپ، بىرگە سىتەپ، بىرگە شانتىققا بولەندى.

”سوغىى جىلدارى، الەۋمەتتىك اۋماق ۋىسۇرلى فورماداعى ۇلتتار نىتىمباغىنىڭ بەرەكەلى شامئىراعى‘ قىمىلىن وردىستەتىپ، ۋار ۇلت تۇرىغىندارىنىڭ ۇزارا ئۇسىنىسۇىن جەبەپ، كورشىلەردىڭ سۇبسىپەنىشلىگىن نەمايتتى“. الەۋمەت-تىك اۋماقتى پارتىيا باس ياچەيكاسىنىڭ شۇجىى ارىزىگۇل كەرىم مىنناتى ۋىىلدىردى: باس شۇجىدىڭ شىنچياڭدى كوزدەن كەشىرگەندەگى ماڭىزدى ۋىسوزنىڭ، ماڭىزدى نۇسقاۋىنىڭ رۇخىن مۇقيات داپەكتىلەندىرىپ، تىياناتقانىدە-رىپ، ۇلتتار نىتىمباي سىنىدى جان تامىردى ويداعىداي قورعاپ، تۇرىغىنداردىڭ تۇرمىسىن اناعۇرلىم جارسامىدى، اناعۇرلىم باقتىتى ەتەمىز.

مادەنىيەتتى شىنايى موپىنداۋ — ەڭ تەرەڭ قاتپارلى

بار بولسى، مۇنىڭ شىنىدە نەىرەكاسىپ تۇرىندىدەگى كاسىپو-رىن 19 عانا ەكەن.

ۋىندىرىس تىيىنىدەگى كۆلەنمەن جوعارى كاسىپورىن ۋىىر شامازا، سىرتقا باغىتتالغان كاسىپ سالاسى تىرەگى كەم، سىرتقا باغىتتالغان ەكونومىكالىق تۇعىر يۇقۇتى كەمىشىل بولسى، ”بىر پورتتىڭ“ تاۋار جىيىناۋ جانە ”كاسىپ سالاسىن شوغەرلاندىرۇ“ يۇقۇتىنىڭ رول اتقارۇىن بەلگىلى دارەجەدە شەكىتەپ وتىر.

جۇڭ خىجۇا تانىستىرىپ بلاي دەدى: ”بىر پورت“ ەسىك اشۇ تىيىنىدەگى يۇقۇتتىق تۇغىرلارن ۇزدىكىسىز كەمەلدەند-ىردىپ، شەكارادان نەگىزلىگەن اعاش ماتەرىيالارنىڭ بەلگىلەن-گەن باققلاۋ - باسقارۇ ورنىن، باجسىز زات اينالمى ورتالىغىن (BA تىپتى) ۇتىنىش ەتۇ، ساۋۇ جاعدايىن ۇزدىكىسىز نىزنە ئۇ-سىپ تەكشەرىپ، پىچورتتىق ۋارى - دارەكتەردىڭ شەكارا وتە-كەلى بازار قاچىغىن زەرەتتەپ، شەكارا وتكەلىندەگى خالىقارالق ساۋدانىڭ قولبايلىق دەڭگەيىن اناعۇرلىم جوعارىلاتتى.

جەنەكشىلىك مىندەتىن باتىلدەپقەن ارقالادى

اۆتونومىيالى رايوننىڭ جىبەك جولى ەكونومىيالىق بەل-دەۋى وزەكتى رايوننىڭ جوعارى ساپايلى دامۇىن لىكەرەلەتۇ قىزمەتتى ۋىجىلىسى ”ۇزىمچى خالىقارالق قۇرلىقتىق پورت اۋماعى قۇرىلىسىن كۇش سالا لىكەرەلەتەپ، ۇزىرمچىنىڭ وزەكتى رايون قۇرىلىسىنداعى جەنەكشىلىك رولىن جوعارد-لانتۇدى“ ورتاعا قويىپ، ”بىر پورت“ قىزمەتىنە دامۇ باعد-تىن جانە ناقتى نىساناسىن بەلگىلەپ بەردى.

جوبا بويىنشا، ”بىر پورتتىڭ“ اۋىر جۇگى يىققا ئۇسە-تى، جاعداي ”تىنىستاپ الايىن“ دەگەنگە قاراتپايدى، دامۇ ”دەمالا تۇرايىن“ دەگەنگە كەلتىرمەيدى.

”بىز ۋىجىلىسى رۇخىن مۇقيات ۋىرەنىپ، داپەكتىلەند-ىردىپ، تىياناتقانىدىرىپ، قىزمەت اماليياتىمىزبەن بىرلەستە-رىپ، زات اينالىمىن ۋىمېداستىرۇدى ساپاللاندىرۇدى، نىسان قۇرىلىسىنا قىزمەت ەتۇدى، كوپ ئۇرلى شارالارمەن ساۋداڭكەر شاقىرۇدى تۇتقا ەتىپ، ۋىىر پورتتى‘ اناعۇرلىم كۆلدەندىرىپ، دامتا تۇسەمىز“، - دەدى جۇڭ خىجۇا. جەنەكشىلىك ەتۇ تالاپىن يىگەرىپ، جەنەكشىلىكتى باعدار ەتۇدى اماليياتتا اېڭىلەۋدى تىغىللىقتى سىتەپ، جەنەكە-شىلىك ولشەمەن جاپپاي ورناتىپ، جەنەكشىلىك ەتۇ جەتىستە-تىلىكتەرىن جەدەل سومداۋ كەرەك.

زات اينالىمىن ۋىمېداستىرۇدى ساپاللاندىرۇ جاعىندا،

شىنايى موپىنداۋ، شىنچياڭدى مادەنىيەتپەن نارلەندىردۇدى شىكەرەلىي ورىستەتۇدىڭ ۋەمانى زور.

يىڭئۇان II - شى 4 - ورتىا مەكتەبىنىڭ وقىتۇشىسى ما سىخۇي مىناتى ۋىىلدىردى: خالىق وقىتۇشىسى رەتىندە، باس شۇجىدىڭ شىنچياڭدى كوزدەن كەشىرگەندەگى ماڭىز-دى ۋىسوزىنىڭ، ماڭىزدى نۇسقاۋىنىڭ رۇخىن شىكەرەلىي ۋەغىنىپ، جۇڭخۇا ۇلتى ورتاق تۇلغا تانىمىن بەرىك ورناتۇ مەن جۇڭخۇا مادەنىيەتىن شىنايى موپىنداۋدى وقۇ - اعارتۇ، وقىتۇ جانە كلاستى باسقارۇ بارىسىنا ەسكىرىپ، ساپاقتاستىرىپ، جۇڭخۇانىڭ ناڭداۋلى ۋىسۇرلى مادەنىيىتىنىڭ مەكتەپ وقىتۇى با-رىسىندا بۇتانغىنىڭ بۇرلەپ، جاپىراغىنىڭ جاپاۋلۇقتا مۇمكىندىك جاساپ، وتاندى ۋىسۇيۇدنىڭ، شىنچياڭدى ۋىسۇيۇدنىڭ تۇقىمىن ۋاربىر وقۇشنىڭ كويىڭل تۇڭپىرىتە تەرەڭدەي سەبەمىز.

ۋىىر ايدان اسنام ۋاقىت ۋوتتى، ۋىزنىڭ بولۇقتا باس شۇجىگە كەزدەسكەن كەزىن ويالغاندا، تۇراپن قالاسى ۋىجۇ-مەڭگەرۇشىسى ليۇ ليۇيان ۋالى دە توشىنەتە تەبىرەنەدى. ”باس شۇجىگە تۇراپان ۋىجۇزمىنىڭ سورتىن تانىسى-

تىرا العانىمىدى شەكىسىز داقتى سانايىمىن“. ليۇ ليۇيان بلاي دەدى: ”ۋىجۇزم وىنىدىماعى كوپتەنگەن اۋىل - قىستاق وتباسىلارنىڭ نۇسقاغان ەكونومىيالىق كىرىسى كوزى. ۋىىز باس شۇجى نۇسقاغان ەكونومىكالىق تۇتاس ۋىجۇزم كاسىپ سالاسى تىزبەگىنىڭ جوعارى ساپايلى دامۇىن لىكەرەلەتەپ، ’بالداي ئىتاتتى كاسىپ سالاسىن‘